

Završno izvješće službenika za usmene rasprave ⁽¹⁾**Google Search (AdSense)****(AT.40411)**

(2020/C 369/03)

Uvod

- (1) Nacrt odluke odnosi se na postupanje poduzeća koje obuhvaća poduzeća Google LLC (ranije Google Inc ⁽²⁾.) i Alphabet Inc ⁽³⁾. (zajedno ili međusobno zamjenjivo ovisno o kontekstu, „Google“) u pogledu određenih klauzula u njegovim sporazumima s relevantnim internetskim stranicama trećih strana (objavlivači) kojima se od njih zahtijeva i. da sve ili većinu svojih potreba u pogledu oglašavanja pri pretraživanju interneta („oglasi pri pretraživanju interneta“) zadovolje objavljivanjem oglasa poduzeća Google; ii. da rezerviraju najistaknutiji prostor na svojim stranicama s rezultatima pretraživanja za propisani minimalni broj oglasa pri pretraživanju interneta poduzeća Google; i iii. da prije svake promjene u prikazu konkurentskih oglasa pri pretraživanju interneta traže odobrenja poduzeća Google.
- (2) Taj je slučaj proizašao iz nekoliko pritužbi ⁽⁴⁾. Komisija je prvobitno pokrenula postupak iz članka 9. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003, ⁽⁵⁾ a potom se odlučila na primjenu postupka iz članka 7. te Uredbe ⁽⁶⁾.

Obavijest o utvrđenim činjenicama

- (3) Komisija je 14. srpnja 2016. uputila obavijest o utvrđenim činjenicama poduzećima Google Inc. i Alphabet Inc. iznoseći svoje preliminarne zaključke da klauzule opisane u prethodnom stavku 1. predstavljaju zasebne povrede članka 102. UFEU-a i članka 54. Sporazuma o EGP-u te ujedno čine jedinstvenu i trajnu povredu članka 102. UFEU-a i članka 54. Sporazuma o EGP-u ⁽⁷⁾.
- (4) Poduzeće Google 26. srpnja 2016. dobilo je pristup dostupnom opsežnom istražnom spisu na šifriranom CD-ROM-u/DVD-u ⁽⁸⁾. Glavna uprava za tržišno natjecanje („GU za tržišno natjecanje“) organizirala je u rujnu 2016. postupak u sobi s podacima za pojedine osjetljive informacije koje je Komisija dobila od trećih strana. Poduzeće Google uputilo mi je niz zahtjeva u skladu s člankom 7. stavkom 1. Odluke 2011/695/EU tražeći daljnji pristup dokumentima koji su mu dostavljeni u redigiranom obliku. U tom je kontekstu poduzeće Google pokazalo da je spremno, prema potrebi, prihvatiti ograničeno otkrivanje podataka putem postupaka u sobi s podacima ili postupaka unutar povjerljivog kruga ⁽⁹⁾. Nakon moje intervencije otkrivene su detaljnije ili potpune inačice, u nekim slučajevima putem postupaka u sobi s podacima ili postupaka unutar povjerljivog kruga. Za ograničeni broj dokumenata koje je zatražilo poduzeće Google, odbio sam njegov zahtjev jer sam smatrao da pristup redigiranim dijelovima dokumenata nije potreban za učinkovito izvršavanje prava poduzeća Google na saslušanje.

⁽¹⁾ U skladu s člancima 16. i 17. Odluke 2011/695/EU predsjednika Europske komisije od 13. listopada 2011. o funkciji i opisu posla službenika za usmene rasprave u određenim postupcima tržišnog natjecanja (SL L 275, 20.10.2011., str. 29.) („Odluka 2011/695/EU“).

⁽²⁾ U rujnu 2017. društvo Google Inc. promijenio je svoj pravni oblik i postao poduzeće Google LLC.

⁽³⁾ Holding društvo koje je nastalo kao dio reorganizacije poduzeća i koje je od 2. listopada 2015. stopostotni vlasnik poduzeća Google LLC (ranije Google Inc.).

⁽⁴⁾ Potpuni popis relevantnih podnositelja pritužbi nalazi se u stavku 6.(6) u nastavku.

⁽⁵⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora o EZ-u (SL L 1, 4.1.2003., str. 1.).

⁽⁶⁾ Komisija je 30. studenoga 2010. već pokrenula postupak protiv poduzeća Google Inc. u skladu s člankom 2. stavkom 1. Uredbe Komisije (EZ) br. 773/2004 od 7. travnja 2004. o postupcima koje Komisija vodi na temelju članaka 81. i 82. Ugovora o EZ-u (SL L 123, 27. 4. 2004., str. 18.) (u daljnjem tekstu: „Uredba br. 773/2004“), u vezi s nekoliko praksi pod brojem predmeta AT.39740, iz kojeg je izdvojen ovaj predmet.

⁽⁷⁾ Komisija je istodobno pokrenula i postupak protiv poduzeća Alphabet Inc.

⁽⁸⁾ Pristup spisu Predmeta AT.39740 već je prethodno bio omogućen.

⁽⁹⁾ Poduzeće Google naknadno je povuklo svoje zahtjeve za otprilike četvrtinu relevantnih dokumenata.

- (5) Poduzeće Google Inc. odgovorilo je na obavijest o utvrđenim činjenicama 3. studenoga 2016 ⁽¹⁰⁾. Nije zahtijevalo usmenu raspravu.

Sudjelovanje podnositelja pritužbe i zainteresiranih trećih strana u postupku

- (6) Komisija je zaprimila pritužbe relevantne za ovaj postupak od društava Ciao GmbH („Ciao”), ⁽¹¹⁾ Microsoft Corporation („Microsoft”), Expedia Inc. („Expedia”), Inicijative za kompetitivan tržišni prostor na internetu („ICOMP”), poduzeća Tradecommet.com Ltd i njegova matičnog društva Tradecommet LLC („TradeCommet”), društava Deutsche Telekom AG („Deutsche Telekom”) i Kelkoo SAS („Kelkoo”). ⁽¹²⁾ Poduzeće Google iznijelo je primjedbe na svaku od tih pritužbi. U skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 773/2004, predmetnim podnositeljima pritužbe dostavljena je inačica obavijesti o utvrđenim činjenicama koja nije povjerljiva.
- (7) Dopustio sam sudjelovanje u postupku dvjema zainteresiranim trećim stranama budući da su dokazale postojanje opravdanog interes u smislu članka 27. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 1/2003, članka 13. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 773/2004 i članka 5. stavaka 1. i 2. Odluke 2011/695/EU ⁽¹³⁾. GU za tržišno natjecanje obavijestio ih je, u skladu s člankom 13. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 773/2004, o prirodi i predmetu postupka te su dobile priliku svoja stajališta iznijeti u pisanom obliku.

Dopisi o činjenicama

- (8) Komisija je 6. lipnja 2017. poslala poduzeću Google prvi „dopis o činjenica“ („prvi dopis o činjenicama“). Na taj je datum poduzeću Google odobren pristup spisu koji se vodio nakon izdane obavijesti o utvrđenim činjenicama na šifriranom CD-u. U lipnju 2017. organiziran je postupak u sobi s podacima.
- (9) Poduzeće Google 3. srpnja 2017. odgovorilo je na prvi dopis o činjenicama.
- (10) Komisija je 11. prosinca 2017. uputila poduzeću Google drugi „dopis o činjenicama“ („drugi dopis o činjenicama“). Istog dana poduzeću Google odobren je daljnji pristup spisima u vezi sa svim dokumentima koje je Komisija dobila nakon prvog dopisa o činjenicama do datuma slanja drugog pisma o činjenicama.
- (11) Poduzeće Google 15. siječnja 2018. odgovorilo je na drugi dopis o činjenicama.

Bilješke sa sastanaka i druge postupovne napomene

- (12) Nakon primitka obavijesti o utvrđenim činjenicama i prvog dopisa o činjenicama, kao i nakon presude Suda u predmetu Intel protiv Komisije, ⁽¹⁴⁾ poduzeće Google također je tražilo pristup bilješkama sa sastanaka s podnositeljima pritužbe ili drugim trećim stranama koje su bile detaljnije od onih kojima je već imalo pristup.
- (13) Odbio sam prvi i drugi povezani zahtjev poduzeća Google koji mi je upućen u skladu s člankom 7. stavkom 1. Odluke 2011/695/EU jer zatraženi dokumenti nisu sadržavali detaljnije bilješke o spisu Komisije te stoga nije bilo ničega što bi bilo predmet zahtjeva za pristup spisu.
- (14) Prije trećeg zahtjeva poduzeća Google za pristup bilješkama sa sastanaka, GU za tržišno natjecanje u ožujku 2018. je nakon spomenute presude u predmetu

⁽¹⁰⁾ Poduzeće Google u popratnom dopisu priloženom svom odgovoru navelo je da zadržava pravo dopuniti taj odgovor nakon rješavanja neobrađenih i (budućih) zahtjeva koje mi je uputilo u skladu s člankom 7. stavkom 1. Odluke 2011/695/EU. Poduzeće Google dopunilo je svoj odgovor dopisom od 6. ožujka 2017.

⁽¹¹⁾ Pritužba poduzeća Ciao GmbH koja je bila upućena Bundeskartellamtu (Njemačka) dodijeljena je Komisiji u skladu s Obavijesti Komisije o suradnji u okviru Mreže tijela za zaštitu tržišnog natjecanja Komisije (SL C 101, 27.4.2004., str. 43.).

⁽¹²⁾ Pritužbe poduzeća Microsoft i Cioa povučene su 21. travnja 2016.

⁽¹³⁾ GU za tržišno natjecanje uputio je dopis zainteresiranim trećim osobama u predmetu AT.39740 te ih je obavijestio da neće moći automatski sudjelovati u postupku u tom predmetu te da se, ako žele sudjelovati, moraju prijaviti i dokazati postojanje opravdanog interesa. Jednom podnositelju zahtjeva nije odobreno sudjelovanje u postupku jer nije odgovorio na poziv da dostatno jasno opravda svoj interes za postupak kako bih mogao ocijeniti njegovu prijavu.

⁽¹⁴⁾ Presuda od 6. rujna 2017., C-413/14, EU:C:2017:632.

Intel protiv Komisije, dostavio nekoliko revidiranih zapisnika sa sastanaka i poziva između GU-a za tržišno natjecanje i trećih strana, uz obrazloženje da su pripremljeni nakon kontakata uspostavljenih između GU-a za tržišno natjecanje i trećih strana uključenih u postupak. Poduzeće Google mi se požalilo da je taj odgovor nezadovoljavajući. U onom mjeri u kojoj je zahtjev poduzeća Google predstavljao zahtjev za daljnjim pristupom spisu u skladu s člankom 7. stavkom 1. Odluke 2011/695/EU u pogledu preostalih izostavljenih dijelova u revidiranim bilješkama koje je dostavila GU za tržišno natjecanje, dogovorio sam da GU za tržišno natjecanje omogući pristup detaljnijoj inačici dvaju zapisa poziva ⁽¹⁵⁾. U pogledu preostalih izostavljenih dijelova, bio sam zadovoljan odlukom da ih treba zadržati. U mjeri u kojoj se zahtjev poduzeća Google može tumačiti kao traženje daljnjeg pristupa drugim dokumentima u vlasništvu Komisije, smatrao sam da je takav zahtjev bespredmetan nakon što je to potvrdio GU-a za tržišno natjecanje ⁽¹⁶⁾. Naposljetku, u vezi s pitanjem ispunjava li materijal dostavljen s odgovorom GU-a za tržišno natjecanje, u mjeri u kojoj je to moguće, zahtjeve iz članka 19. Uredbe (EZ) br. 1/2003, navedene u presudi Suda u predmetu *Intel protiv Komisije*, nisam imao ovlasti zamijeniti odlukom, u ime Komisije, ocjenu GU-a za tržišno natjecanje drugom ocjenom. U svakom slučaju, na osnovu raspoloživih informacija i podnesaka koji su mi dostavljeni u vezi sa stavljanjem na raspolaganje zapisnika sa sastanaka, ne čini se da je došlo do povrede prava na obranu poduzeća Google koja bi utjecala na zakonitost nacrtu odluke.

- (15) Poduzeće Google također je tvrdilo da je Komisija prekršila njegova prava na obranu sprečavajući ga da provjeri izračune pokrivenosti tržišta sadržane u drugom dopisu o činjenicama te tako što nije donijela dodatnu obavijest o utvrđenim činjenicama i nije pružila odgovarajuće razloge zbog kojih se 2014. odlučila za primjenu postupka u skladu s člankom 7. Uredbe (EZ) br. 1/2003 nakon ranijih pokušaja donošenja odluke o prihvatanju obveza u skladu s člankom 9. Uredbe (EZ) br. 1/2003. Te su tvrdnje odbačene u nacrtu odluke. Nisam primio nikakve izravne pritužbe od poduzeća Google u vezi s tim pitanjima te nemam saznanja o tome da su u tom pogledu povrijeđena prava na obranu poduzeća Google.

Nacrt odluke

- (16) U skladu s člankom 16. stavkom 1. Odluke 2011/695/EU, razmotrio sam nacrt odluke kako bih utvrdio bavi li se nacrt odluke samo prigovorima u odnosu na koje je strankama dana prilika za iznošenje stajališta. Moj je zaključak potvrđan.
- (17) Općenito smatram da je tijekom cijelog postupka bilo omogućeno djelotvorno ostvarivanje postupovnih prava.

Bruxelles, 19. ožujka 2019.

Joos STRAGIER

⁽¹⁵⁾ Poduzeće Google u svojoj poruci elektroničke pošte upućenoj GU-u za tržišno natjecanje potvrdilo je da ne planira podnositi nikakve daljnje podneske u vezi s primljenim materijalima jer su relevantna pitanja već obuhvaćena prethodnim podnescima poduzeća Google.

⁽¹⁶⁾ GU za tržišno natjecanje potvrdio mi je da u Komisiji nema drugih (inačica koje nisu povjerljive) dokumenata koji sadržavaju bilo kakav zapisnik sastanaka ili poziva koji su vođeni radi prikupljanja informacija u vezi s predmetom istrage u ovom predmetu.